

Q -Nytt!

Jæren oktober 2023

Melkekvalitet og innmål liter melk

2023	Innmålt melk	Elitemelk	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Fett	Protein	Celletall	Bacto
Juli	6 564 350	94,4 %	5,1 %	0,4 %	0,1 %	4,34 %	3,44 %	157	31
August	6 437 133	97,5 %	2,4 %	0,1 %	0,0 %	4,38 %	3,51 %	153	24
September	6 218 049	96,2 %	3,5 %	0,1 %	0,2 %	4,44 %	3,53 %	155	25
Sum	58 341 075	96,4 %	3,2 %	0,3 %	0,1 %	4,46 %	3,47 %	149	30

Tabell 1: Mengde og kvalitet på innmål liter mjølk til Q-Meieriene avd. Jæren 2022

Melkefordeling Q		
September 2023	Jæren	Gausdal
Melk fra egne produsenter	6 218 049	1 361 904
Kjøp av TINE	2 600 124	998 948

Kvalitet september

Normalt bruker september å være en måned med lav elitemelk % grunnet flue og dårlige beiter på slutten av sesongen. Likevel klarer dere 96,2% elitemelk 😊. Vi har hatt mange feil med tanker i september og Roy har hatt det travelt. Følg med på tanken hvis den begynner å kjøle dårlig gi beskjed før det blir havari og full stans.

Takk for god deltakelse på møte

I overkant av 100 personer var samlet på Hotell Jæren for å høre på Geir Pollestad og Peder Skåre. Gøy å treffe så mange interesserte Q produsenter. Pollestad kunne ikke love noe konkret til jærbonden i en tid med reduserte inntekter på produkt og høye kostnader. Peder var klar og tydelig og mente de to siste årene hadde vært gode for bonden. Han var tydelig på at nybygg ikke kunne forsvares med dagens kostnader. Kristine er bekymret for rammene til Q og var fornøyd med at hun skulle få møte med Pollestad. God stemning og god mat.

Solcelle

De 3 siste årene har strømprisen vært så høy at det har vært god lønnsomhet i å montere solcelleanlegg. De som var tidlig ute og monterte solceller har allerede betalt anleggene sine på få år. Hvordan strømprisen blir framover er selvsagt vanskelig å si noe om. Med den utbygging som kreves for å gi nok strøm til alle så er det vanskelig å tro at avgifter skal reduseres med det første.

Når du produserer din egen strøm til eget bruk sparer du både nettleie, forbruksavgift og strøm. Strømpris har vært i snitt kr 1,42 i 2021, kr 2,43 i 2022 og kr 1,49 hittil i år. Dette er priser eks mva. Med slike priser blir det veldig lønnsomt med solceller. Det er mulig i de fleste strømselskap og få avtale om at den overproduksjon som produseres i sommerhalvåret fås ut i penger hvis du produserer mer enn du bruker.

Hvis strømprisen blir veldig høy som i 2022 er det ekstra lønnsomt med solceller, da får du strømstøtte på det du bruker og full pris på det du selger.

Vi har hatt møte med fire aktører som driver med solceller. Kverneland Energi, OneCo og Astera Solar, som er et firma i Grude Bygg gruppen. I tillegg har et dansk firma levert pris. Tror ikke de er så aktuelle for dere bønder grunnet avstander og oppfølging.

Den beste prisen kom direkte fra Astera Solar gruppen. Prisen ligger mellom kr 7,50,- og kr 8,50,- for hver kWp installert effekt. Selvfølgelig spiller høyde på tak, taktype og forhold for stillas inn i prisen. Avstand til tavle og størrelse på anlegg er viktig for pris. Det kan være lurt å snakke med flere aktører og få inn tilbud for ditt tak. Det begynner å bli mye kompetanse på solceller i vårt område og flere aktører.

Akkurat nå hører jeg at det er god tilgang på paneler som gir noe redusert pris. For den som er raskt ute kan det være mulig å gjøre et godt kjøp. Legger du på nå er du klar til full produksjon tidlig.

Klimamelk

Som ventet, har det vært mange reaksjoner etter at vi i starten av september lanserte Q-klimamelk i Gausdal.

Debatten har rast i sosiale medier, og mange er bekymret for at fôrtilskuddet som blir brukt i produksjon av denne melka ikke er bra for kyrne, og heller ikke for dem som drikker den.

Bovaer er utviklet av DSM, og er resultatet av 10 års forskning og testing på 20.000 melkekyr på over 150 gårder i alle deler av verden. Fôrtilskuddet har selvfølgelig godkjenning fra EFA, EU og Mattilsynet, og har ingen dokumenterte negative effekter hverken på produksjonsdyr eller mennesker. Det er heller ikke mulig å finne rester av tilskuddet i melka.

Bovaer er sammensatt av nitrat og alkohol, hver ku får en kvart teskje Bovaer i sin fôrrasjon hver dag. Bovaer har kun en funksjon, og det er å begrense aktiviteten til enzymene som produserer metan. Etter litt tid brytes Bovaer-molekylene ned til ammoniakk og propionsyre, stoffer som finnes naturlig i vomma.

I 2019 inngikk faglaga, på vegne av hele næringa, en klimaavtale med regjeringen. I denne avtalen heter det at landbruket skal kutte sine klimagassutslipp med 5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter fra 2021 til 2030. Som vi vet, er metangassutslipp fra fordøyelsen hos drøvtyggere en av de viktigste kildene til metangassutslipp. Tilskuddsfôr som reduserer metangassproduksjonen uten negativ innvirkning på kyrne er derfor av mange pekt på som en svært viktig del i dette arbeidet.

Hvis dette kan bidra til å unngå CO₂ avgifter i norsk landbruk som de snakker om i andre land så må det være positivt. Produksjon av melk og kjøtt med lavere utslipp må være bra.

<https://www.bondebladet.no/far-kua-vondt-i-magen-av-metanhemmere/s/5-150-56043>